

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

عضویت در خبرنامه

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی

مباحث پیشرفته یادگیری عمیق؛ شبکه های توجه گرافی (GAN)

مباحث پیشرفته یادگیری عمیق؛
شبکه های توجه گرافی
(Graph Attention Networks)

آموزش استفاده از وب آو ساینس

کارگاه آنلاین آموزش استفاده از
وب آو ساینس

کارگاه آنلاین مقاله روزمره انگلیسی

فصلنامه
تحلیلی
پژوهشی
کتاب مهر

شبکه کتابخوانان حرفه‌ای گامی به سوی ارتقای نهضت مطالعه مفید

زینب صفوی
کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
safavi2009@gmail.com

چکیده

امروزه مطالعه تنها محدود به کتاب، مجله و یا روزنامه نمی شود و محمل‌های جدیدی که برای مطالعه بوجود آمده، راه را برای افزایش مطالعه گشوده است تا در هر زمان و در هر مکان بتوان به جستجوی سریع منابع دلخواه برای مطالعه دست یافت. رسانه‌های اجتماعی گونه‌ای از ابزارهای الکترونیکی مبتنی بر وب ۲ هستند که به فراخور ماهیت و عملکرد خود به محملی برای اطلاع رسانی و دانش اندوزی تبدیل شده اند. شبکه کتابخوانان حرفه‌ای یک شبکه اجتماعی موضوعی با محوریت کتاب است که در راستای افزایش مطالعه مفید و دستیابی به افق چشم انداز ۱۴۰۴ از سوی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور راه اندازی شده است. این مقاله ضمن معرفی شبکه کتابخوانان حرفه‌ای، نقش آن را در ارتقای نهضت مطالعه مفید بیان می کند.

کلیدواژه ها

رسانه‌های اجتماعی، شبکه کتابخوانان حرفه‌ای، مطالعه، نهضت مطالعه مفید

مقدمه

امروزه مطالعه کردن یکی از شاخص‌های توسعه و رایج‌ترین محصول فرهنگی کشورهای مختلف محسوب می‌شود، زیرا مطالعه و فرهنگ کتابخوانی نمایانگر رشد ملی و از نشانه‌های بارز بالندگی فرهنگ و تمدن هر کشور است. (نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، ۱۳۸۷، ص. ۷). پیشرفت فناوری و زندگی ماشینی همانطور که شکل زندگی افراد جامعه را تغییر داده نیاز آنان به اطلاعات را نیز افزایش داده است، بطوری که امروزه اطلاعات به کالای ارزشمندی تبدیل شده و ملاک برتری کشورها از یکدیگر محسوب می‌شود. بطور سنتی کتاب یکی از روشهای دانش‌اندوزی و کتابخانه مکانی برای دسترسی به اطلاعات مورد نیاز است. در میان انواع کتابخانه‌ها شاید نقش کتابخانه‌های عمومی در دانش‌اندوزی پررنگ‌تر و حساس‌تر باشد زیرا کتابخانه‌های عمومی وظیفه خدمت‌رسانی به عموم اقشار جامعه را به عهده دارند، بنابراین با توجه به طیف وسیع مخاطبان کتابخانه‌های عمومی باید این کتابخانه‌ها نیز مجموعه منابع خود را غنی کرده و علاوه بر گردآوری کتاب و منابع چاپی، به ابزارهای جدیدتری برای جلب مخاطب بیاندیشند، زیرا امروزه مطالعه تنها محدود به کتاب، مجله و یا روزنامه نمی‌شود و محمل‌های جدیدی که برای مطالعه بوجود آمده، راه را برای افزایش مطالعه گشوده است تا در هر زمان و در هر مکان بتوان به جستجوی سریع منابع دلخواه برای مطالعه دست یافت (اسکروچی، حاجی‌زین‌العابدینی و نوذر، ۱۳۹۱، ص. ۸۴-۸۵). رسانه‌های اجتماعی گونه‌ای از ابزارهای الکترونیکی مبتنی بر وب ۲ هستند که به فراخور ماهیت و عملکرد خود به محملی برای اطلاع‌رسانی و دانش‌اندوزی تبدیل شده‌اند.

نهاد کتابخانه‌های عمومی که اصلی‌ترین متولی افزایش مطالعه و یادگیری مادام‌العمر در کشور است با توجه به اهداف بلندمدت خود و در راستای ارتقای مطالعه مفید در جامعه بر اساس مصوبه «سند

نهضت مطالعه مفید» خود با تکیه بر فناوری‌های جدید و بالاخص وب ۲، اقدام به راه اندازی شبکه‌ای مجازی با محوریت کتاب در میان کاربران خود نموده است. این شبکه کتاب محور که با نام «شبکه کتابخوانان حرفه‌ای» و با شعار «من کتاب می‌خوانم» شروع به کار نمود از طریق عضویت افراد در این شبکه و بحث پیرامون کتاب و کتابخوانی، آشنایی با منابع جدید و هدایت کاربران، سعی در افزایش مطالعه دارد.

این نوشتار بر آن است که نقش شبکه کتابخوانان حرفه‌ای بر ارتقای نهضت مطالعه مفید را بیان و فعالیتهای این شبکه را تشریح نماید.

مروری بر پژوهش‌های انجام شده:

تا کنون مطالعه‌ای که نقش شبکه کتابخوانان حرفه‌ای در ارتقای مطالعه مفید را بررسی کند انجام نشده است. از آنجا که شبکه کتابخوانان حرفه‌ای، شبکه‌ای نوپا است مطالعاتی در رابطه با آن انجام نشده است بنابراین در این جا بطور کلی به مطالعات صورت گرفته در خصوص شبکه‌های اجتماعی کتاب محور و نیز مطالعات انجام شده در خصوص مطالعه مفید اشاره می‌کنیم:

اسکندری پور (۱۳۸۹) به مطالعه موردی سه شبکه کتاب محور جهانی "شلفاری"، "بوک کراسینگ" و "لایبراری تینگ" پرداخته و پیشنهادهای بر مبنای تجربیات شبکه‌های اجتماعی در این زمینه به صورت کاربردی و عملیاتی و در قالب گروه‌های مختلف دست اندر کار و اهالی کتاب، یعنی ناشران، نویسندگان، کتابفروشی‌ها، کتابخوانان حرفه‌ای، و کتابخانه‌ها، با هدف غایی ترویج فرهنگ کتابخوانی ارائه نموده است. اکبری تبار (۱۳۸۹) فعالیت گروهی کتاب محور در شبکه‌های اجتماعی مجازی را بررسی کرده و بدین منظور از میان سه دسته عمده‌ای که به فعالیت گروهی مرتبط با کتاب در این شبکه‌ها می‌پردازند (شبکه‌های اجتماعی کتاب محور، شرکتهای چاپ و نشر و توزیع کتاب

در شبکه‌های اجتماعی و گروه‌های زیرمجموعه شبکه‌های اجتماعی مختلف که موضوع شکل‌گیری و فعالیت این گروه‌ها کتاب است)، شبکه اجتماعی متخصصان ایران (یو ۲۴) را بررسی کرده و نتیجه گرفته است که از میان ۱۹۴۱ گروه فعال در شبکه اجتماعی متخصصان ایران، هشت گروه در ارتباط با کتاب فعالیت داشته‌اند. مرادی و صفوی (۱۳۸۹) به مطالعه تطبیقی شبکه کتابخوانان حرفه‌ای با سه شبکه اجتماعی کتاب محور جهانی (شلفاری)، بوک کراسینگ و لایبراری تینگ) پرداخته و نتیجه گرفتند که شبکه کتابخوانان حرفه‌ای تنها ۲۵ درصد از مولفه‌های مورد بررسی از ۸ بعد اصلی را دارا است. در شبکه کتابخوانان حرفه‌ای گروه‌های مهمی همچون نویسندگان، ناشران، بنگاه‌های تهیه و توزیع کتاب و کتابخانه‌های مطرح ذکر نشده است. همچنین این شبکه شباهت بسیاری با شبکه کتاب محور شلفاری دارد. چهرقانی و وصفی (۱۳۹۲) در مقاله خود به بررسی انتقادی سند نهضت مطالعه مفید پرداخته و اهداف، سیاستها، و طرح‌هایی که در سند مورد اشاره قرار گرفته را تحلیل نموده‌اند. به عنوان نمونه در این مقاله تعریفی که از مفهوم «مطالعه» در متن سند نهضت مطالعه مفید بیان شده است - مطالعه به خواندن هر نوع متن مکتوب (نوشتاری، چاپی یا الکترونیکی) نسبت داده شده است - مورد انتقاد قرار گرفته و به عقیده منتقدان این سند، شنیدن کتابهای گویا نیز در زمره مطالعه به حساب آورده می‌شود. مسئله دیگر تفاوت «مطالعه» و «کتابخوانی» و روشن کردن تعاریف مربوط به این دو مفهوم است. عدم ترسیم وضعیت موجود، چگونگی ارتقای منزلت اجتماعی کتابداران به عنوان مشاوران امین، چگونگی ایجاد پیوند مناسب میان ارتقای شغلی با سطح مطالعه مفید و اعتلای دانش عمومی و تخصصی فرد از دیگر انتقاداتی است که از دیدگاه نویسندگان مقاله، به متن سند نهضت مطالعه مفید وارد شده است. آکونر (۲۰۱۲)^۵ استفاده از شبکه اجتماعی لایبراری تینگ را به عنوان یک منبع معتبر برای کتابخانه‌هایی که دارای بودجه‌های کم و محدودیت در نیروی انسانی هستند مفید می‌داند. لاین و کولا^۶ (۲۰۱۳) از فقدان محدودیتهای زمانی و مکانی به عنوان مزایای استفاده از سرویس‌های خواندن

اجتماعی دیجیتالی نام می‌برند. مارتینز^۷ (۲۰۱۳) در مقاله خود به بررسی گذار از وب ۱ به وب ۲ و بالاخص شبکه‌های اجتماعی کتاب محور و بیان ویژگی‌های آنها پرداخته و مزایا و معایب استفاده از آنها را در کتابخانه‌های نجوم بیان کرده است.

رسانه‌های اجتماعی:

رسانه‌های اجتماعی اصطلاحاتی هستند که برای توصیف نسل جدیدی از اطلاعات دیجیتالی، کامپیوتری، و یا شبکه و ارتباطات فناوری به کار می‌روند. اصطلاح رسانه‌های اجتماعی به طیف وسیعی از خدمات مبتنی بر اینترنت و تلفن همراه اشاره می‌کند که به کاربران اجازه مبادلات آنلاین، کمک به محتوای ایجاد شده توسط کاربر، یا پیوستن به جوامع آنلاین را می‌دهد (دوینگ، ۲۰۱۲، ص. ۱). در واقع رسانه‌های اجتماعی نمونه‌هایی از وب ۲ هستند (متیوز، ۲۰، ص. ۳). ویژگی اصلی این رسانه‌ها مشارکت کاربر در تولید محتواست، هر چند که گاهی مشارکت کاربر در تولید محتوا باعث درج و انتشار اخبار غیر موثق و نامعتبر در رسانه‌های اجتماعی می‌شود اما در مجموع همکاری کاربر به وی احساس هویت و استقلال فکری می‌بخشد. (افتاده، ۱۳۸۹، ص. ۳۶). رادیو، تلویزیون، مجلات و ... گونه‌ای از رسانه‌های جمعی هستند، اما رسانه‌های جمعی و رسانه‌های اجتماعی دو مقوله متمایز از یکدیگر می‌باشند. در واقع رسانه‌ها در حال گذار از مرحله رسانه‌های جمعی به رسانه‌های اجتماعی هستند (افتاده، ۱۳۸۹) لذا نمی‌توان آنها را معادل و مترادف با یکدیگر بکار برد. رسانه‌ها یکدیگر را محو نمی‌کنند بلکه به شکل تازه تری در کنار یکدیگر حیاتشان را ادامه می‌دهند زیرا هر یک از آنها به نیاز ارسال پیام‌ها پاسخ مناسب می‌دهند (فرهنگی، ۱۳۸۳، ص. ۶۱).

رسانه‌های اجتماعی ابزاری برای دانش‌اندوزی هستند و بدین ترتیب به دنیای کتابداری و اطلاع‌رسانی نیز راه یافته‌اند. شاید بتوان گفت بنیادی‌ترین اندیشه کتابخوانی در رسانه‌های اجتماعی پذیرش

اصل اجتماعی، اقتصادی و سیاسی است. به عبارت دیگر، امروزه رسانه‌های اجتماعی سرآمد وب محسوب می‌شوند و توانسته‌اند بیشترین نفوذ را بین کاربران اینترنت داشته باشند. رسانه‌های اجتماعی قرار نیست جایگزین کتاب شوند، بلکه مکمل کتاب‌اند؛ زیرا قدرت بازانتشار محتوای کتاب در این رسانه‌ها وجود دارد. در واقع این رسانه‌ها، رقیب کتاب نیستند؛ بلکه شریک یا رفیق آن هستند. نکته اساسی در این رفاقت این است که رسانه‌های اجتماعی ابزاری برای خرید یا فروش کتاب نیستند، بلکه ابزاری برای تغییر در تصمیم‌گیری، تعامل و درگیری با مخاطب، پایش محتوا و اندازه‌گیری مخاطبان است. رسانه‌های اجتماعی در حالت کلی می‌تواند کتاب را ترویج دهند. بهترین راه در این امر این است که رسانه‌های اجتماعی را درمان یا ابزاری برای فروش نشر کتاب نبینیم. بلکه آنها ابزاری برای خلق نوآوری و فروش بدون واسطه از طریق تعامل با خوانندگان در نظر گرفته شوند (افتاده، ۱۳۸۹، ص. ۳۵-۳۷).

رسانه‌های اجتماعی را می‌توان به هفت گونه دسته‌بندی کرد: شبکه‌های اجتماعی، کامیونیتی‌های محتوایی، فروم‌ها (انجمن‌های مباحثه)، وبلاگ‌ها، ویکی‌ها، پادکست‌ها، و میکرو و بلاگ‌ها. هر یک از این هفت گروه با توجه به ماهیت و عملکرد خود به نوعی در اشاعه اطلاعات موثر اند که پرداختن به آنها خارج از بحث مقاله حاضر است. در این مقاله نقش و تاثیر شبکه‌های اجتماعی در کتابداری و بالاخص افزایش مطالعه مفید بیان می‌شود.

شبکه کتابخوانان حرفه‌ای

شبکه‌های اجتماعی گونه‌ای از رسانه‌های اجتماعی هستند که در کنار سایر رسانه‌های اجتماعی به ابزاری برای اشتراک اطلاعات و تولید محتوا تبدیل شده‌اند. شبکه‌های اجتماعی بر حسب موضوع به چند دسته تقسیم می‌شوند که از آن جمله می‌توان به شبکه‌های اجتماعی کتاب محور اشاره کرد.

موضوع اصلی این شبکه‌ها، کتاب و فعالیتهای نشر است. شلفاری، بوک کراسینگ، لیبراری تینگ و ... نمونه‌ای از شبکه‌های کتاب محور هستند که چند سالی است فعالیت خود را آغاز کرده اند.

شبکه کتابخوانان حرفه‌ای نخستین شبکه اجتماعی کتاب محور در ایران است که فعالیت رسمی خود را از ۵ مردادماه ۱۳۹۰ به آدرس www.booki.ir آغاز کرده است. این شبکه توسط نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در راستای ارتقای سرانه مطالعه مفید در کشور ایجاد شد. هدف از این شبکه وجود فضایی مجازی جهت بحث و تبادل نظر در مورد کتابهای مورد علاقه کتابخوانان، نویسندگان، ناشرین و کلیه علاقه مندان عرصه کتاب می‌باشد که کاربران آن متناسب با گروه سنی خود به امکانات مختلفی برای بحث و تبادل نظر دست پیدا می‌کنند. کلیه افراد می‌توانند با عضویت در این شبکه از خدمات و امکانات آن استفاده نمایند. امکان ایجاد صفحه شخصی برای هر کاربر، افزودن کتاب به قفسه خود، دوستیابی، ایجاد گروه و دعوت از دوستان برای عضویت در گروه، پرسش و پاسخ، برگزاری مسابقات آنلاین کتابخوانی هر دو هفته یکبار، خواندن کتاب به صورت الکترونیکی در این سامانه و درج نظرات خوانندگان در مورد آن، آشنایی با کتابهای پرمیثیاز، آشنایی با پر نقدترین کتابها، منابع برتر، آشنایی با فعالترین اعضا، دسته بندی گروهها، آشنایی با کتابخانه‌های عمومی کشور همراه با ارائه آدرس و شماره تماس آنها از جمله امکانات این شبکه است. در شبکه کتابخوانان حرفه‌ای خود کاربران هستند که با انتخاب گزینه‌های عالی، بسیار خوب، خوب، متوسط و بد در افزایش یا کاهش امتیازات دوستان و سایر اعضای شبکه موثر می‌باشند. در سال ۱۳۹۲ بخش مشاوره کتاب به صورت آزمایشی راه اندازی شده است. کاربران می‌توانند پس از انتخاب موضوع مورد نظر، پرسش‌هایی که صرفاً در حوزه کتاب می‌باشد را مطرح و پاسخ خود را دریافت نمایند. در صورتی که سوالی در مورد پاسخ داده شده برای کاربر پیش آمد تا ۷۲ ساعت فرصت دارد پرسش خود را مطرح نماید؛ در غیر اینصورت مشاوره بسته شده و به قسمت مشاوره‌های بسته انتقال می‌یابد (سایت شبکه کتابخوانان

حرفه‌ای^۱). یکی از مسائل مورد توجه در نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، بحث مطالعه مفید است. در این راستا و برای دستیابی به مطالعه مفید، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور برنامه‌ها و دستورالعمل‌هایی را در راس کار خود قرار داده است که از جمله این برنامه‌ها می‌توان به راه اندازی شبکه کتابخوانان حرفه‌ای اشاره کرد. در واقع، ایجاد شبکه کتابخوانان حرفه‌ای یکی از راهکارهای پیش بینی شده برای ارتقای مطالعه مفید در بین اقشار جامعه است.

مطالعه مفید:

مطالعه فرایند پیچیده‌ای است که در آن خواننده پیامی که با زبان تصویری، نوشتاری توسط نویسنده رمز گذاری شده است را در درجات مختلف بازسازی می‌کند. در واقع مطالعه، چیزی جز ارتباط صورت شنیداری با صورت مرتبط با آن نیست (یغمایی، خندان، ۱۳۸۳، ص. ۵). مطالعه فرایندی هدفدار است که روش خاص خود را دارد ((نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، ۱۳۸۷، ص. ۱۱). در فرهنگ معین مطالعه چنین تعریف شده است: بدقت نگرستن در چیزی برای وقوف بدان؛ خواندن کتاب یا نوشته‌ای و فهمیدن آن؛ نگرش در چیزی برای وقوف بدان؛ قرائت نوشته‌ای برای درک آن. (معین، ۱۳۷۵، ج. ۳، ص. ۴۱۹۵). اما مطالعه‌ای مفید است که اولاً معطوف به اثر و نتیجه بوده و دستاوردهای علمی، عملی (رفتاری)، ذهنی و یا قلبی داشته باشد؛ و ثانياً آن دستاورد برای تربیت انگیزه، افزایش تعهد، ارتقای توانایی ذهنی، توسعه دانش کاربردی، ارتقای مهارت عملی و نهایتاً در جهت پرورش و تعالی فرد در راستای به فعلیت رساندن استعدادهای الهی وجود او در یکی از چهار زمینه مذکور باشد (شورای عالی انقلاب فرهنگی، ۱۳۸۹، مصوب ۶۷۳).

در واقع مطالعه، خواندن هر نوع متن مکتوب نوشتاری، چاپی یا الکترونیکی است، حال آنکه مطالعه مفید، مطالعه‌ای اثر گذار می‌باشد، یعنی تنها خواندن ملاک نیست، بلکه توانایی استفاده از اطلاعات

و انتقال آن به دیگر افراد مطرح است. در واقع به اشتراک گذاری دانش، توانایی بهره گیری و استفاده از اطلاعات کسب شده در جهت خلق ایده‌ها و نظرات جدید، توانایی تحلیل اطلاعات، پویایی ذهنی و میل به تفکر انتقادی از دستاوردهای مطالعه مفید است. به نظر می‌رسد در عصر حاضر چنین تعریفی از مطالعه، عینی تر و قابل لمس تر باشد چرا که امروزه به مدد استفاده از رسانه‌های اجتماعی، خواننده توانایی تولید دانش و ایجاد محتوا را داشته و قادر به ارائه نظرات خود در رابطه با متن خوانده شده می‌باشد؛ حال آنکه پیش از آن خواننده تنها گیرنده پیام بود و ملزم به پذیرش بی چون و چرای علایق و نظرات نویسنده.

ماموریت اصلی نهاد کتابخانه‌های عمومی ارتقای مطالعه مفید است. در این راستا مصوبه «سند نهضت مطالعه مفید» با هدف دستیابی به جایگاه ممتاز در جهان از نظر سرانه مطالعه و به خصوص مطالعه مفید، بر اساس سند چشم انداز بخش فرهنگ عمومی در افق ایران ۱۴۰۴ در ۱۱ ماده و یک تبصره در جلسه ۶۷۳ مورخ ۱۳۸۹/۸/۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید. (شورای عالی انقلاب فرهنگی، ۱۳۸۹، مصوب ۶۷۳). تحقق کارکردهای اجتماعی کتابخانه‌های عمومی، گسترش فرهنگ کتاب و کتابخوانی و در نتیجه ارتقای مطالعه مفید را به دنبال خواهد داشت. (نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، ۱۳۸۹، ص. ۳۰).

شبکه کتابخوانان حرفه‌ای و مطالعه مفید:

مطالعه مفید به معنای مطالعه‌ای است که انسان بهره برداری معنوی و معلوماتی از آن داشته باشد. نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور که در راس آن شخصیت فرهنگی با مسئولیت دبیری شورای فرهنگ عمومی کشور قرار دارد، تلاش می‌کند با استفاده از ابزارها و راهکارهای مناسب، زیرساختهای لازم برای ارتقای سرانه مطالعه مفید در کشور ایجاد کند (ایران، ۱۳۹۰، ص. ۳۲).

نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور به طور کلی عهده‌دار دو رسالت اصلی است: کتابداری و اطلاع‌رسانی و ترویج مطالعه مفید. در این میان، فعالیت اکثر واحدهای نهاد از جمله: امور کتابخانه‌ها، معاونت عمرانی، اداره کل تأمین منابع، ادارات کل استانها و ...، در راستای وظیفه تخصصی کتابداری و اطلاع‌رسانی نهاد است. شاید تنها واحدی از نهاد که مستقیماً متصدی وظیفه «ترویج کتابخوانی و مطالعه مفید» است، اداره کل مطالعه مفید می‌باشد که با تدوین و ارائه برنامه‌های مربوطه سعی نموده در راستای اهداف نهاد در زمینه ارتقای فرهنگ مطالعه مفید گامی اساسی بردارد. پایه اصلی فعالیتها و برنامه‌های این اداره کل، در ابتدا پورتالی به نام «هینوی کتاب» بود. این پورتال تحت وب بوده و در واقع شبکه‌ای از کتابخوانان حرفه‌ای کشور را تشکیل می‌داد. (نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، ۱۳۸۸، ص. ۲-۹). در پی تصمیم‌گیری‌های بعدی، ایده پورتال مینوی کتاب منتفی و شبکه‌ای اجتماعی به نام شبکه کتابخوانان حرفه‌ای ایجاد گردید.

ایجاد شبکه ارتباطات کتابخوانان حرفه‌ای، با داشتن بانک اطلاعات کتاب، به میزان ۴۰۰ هزار عنوان که قابلیت عضویت برای همگان را دارد یکی از ابزارهای لازم برای ارتقای سرانه مطالعه مفید در کشور است. این شبکه از شبکه‌های بزرگ و معتبر است قابلیت جستجو و دانلود کتاب مورد نظر را دارد و به رغم نوپا بودن به دلیل پاسخگویی به نیازهای مطالعاتی و تحقیقاتی دانشجویان با استقبال بسیار خوبی از دانشجویان و اهالی تحقیق مواجه شده است. برگزاری مسابقات آنلاین ویژه گروه‌های مختلف سنی و اقسام مختلف از دیگر ابزارهای نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور برای رسیدن به اهداف سند چشم‌انداز و افزایش سرانه مطالعه مفید است (ایران، ۱۳۹۰، ص. ۳۲).

کلام آخر:

کتابخانه‌ها و مراکز اطلاعاتی با توجه به پیشینه غنی خود در دسترس پذیر ساختن اطلاعات

همگام با پیشرفت‌های فناوری، مهم‌ترین و موثرترین مکان برای دسترس‌پذیری و همگانی کردن علم در جامعه محسوب می‌شوند. در میان انواع کتابخانه‌ها، کتابخانه‌های عمومی جایگاه ارزشمندی در جامعه دانا محور دارا هستند. کتابخانه‌های عمومی موجب می‌شوند علم و دانش علاوه بر آنکه در دانشگاه‌ها، فرهنگستانها و سایر مجامع علمی وجود دارد و مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد، در میان مردم عادی هم جریان یابد، و در نتیجه این امکان را فراهم می‌کنند که مردم خود نیز خالق علم و دانایی باشند. بنابراین این کتابخانه‌ها علاوه بر آنکه نقش مهمی در ترویج علم دارند می‌توانند در ساخت و تولید علم نیز مشارکت داشته باشند و این کار از طریق تربیت و آموزش شهروندان فهیم برای جامعه دانامحور امکان‌پذیر خواهد بود (انتظاریان، رهنما، ۱۳۸۸). کتابخانه عمومی تنها مکانی است که به طور کامل دموکراسی بر آن حاکم است و افراد به طور آزادانه و آگاهانه دست به انتخاب می‌زنند. در عصر انقلاب اطلاعات وقتی می‌بینیم همه افراد جامعه نمی‌توانند به منابع اطلاعاتی متعدد و فناوری‌های جدید اطلاعاتی و روشهای استفاده از آن دسترسی پیدا کنند؛ کتابخانه عمومی با فراهم آوری منابع اطلاع‌رسانی و فناوری‌های اطلاعاتی و آموزش استفاده از این فناوری‌ها نقش گسترده‌ای در تحولات اجتماعی جامعه و آموزش افراد جامعه دارد و اگر این به درستی انجام گیرد؛ می‌توان در آینده جامعه‌ای مطالعه‌گر و پویا داشت. (عباداللهی، ۱۳۸۲، ص. ۱۵-۱۶). با توجه به اهمیت دانش اندوزی در عصر حاضر و نیز افزایش استفاده از فناوری‌های نوین مبتنی بر وب ۲، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور به منظور ترویج مطالعه و افزایش سرانه مطالعه مفید در کشور اقدام به راه‌اندازی شبکه کتابخوانان حرفه‌ای در کشور نموده است. این شبکه با برقراری تعامل بین کاربران خود در تلاش برای برقراری ارتباط نزدیکتر خوانندگان، نویسندگان، ناشران و کتاب‌دوستان است. این شبکه پاسخی به نیازهای رو به رشد مخاطبان در دستیابی سریع‌تر به اطلاعات و افزایش آگاهی از اخبار مربوط به کتاب در دنیای مجازی است. از آنجا که مدت زمان زیادی از آغاز به فعالیت این شبکه نمی‌گذرد مسلماً دارای نقایصی است

و خالی از اشکال نمی باشد، بنابراین با توجه به اینکه شبکه کتابخوانان حرفه‌ای تنها شبکه کتاب محور در کشور است پیشنهاد می گردد مسئولان و دست اندر کاران، با تامل بیشتر و بررسی نمونه‌های خارجی آن در جهت ارتقای شبکه اقدام نموده و امکانات و قابلیت‌های استفاده از آن را بهبود بخشند.

پی‌نوشت‌ها

1. WEB 2
2. Shelfari
2. Book crossing
3. Library Thing
5. O'Connor
6. Laine & Kuula
7. Martines
8. Dewing
9. Mathews
- 10 . www.booki.ir

منابع

- اسکروچی، رقیه؛ حاجی زین العابدینی، محسن؛ نوزر، سمانه (بهار ۱۳۹۱). بررسی مولفه‌های محاسبه سنجش سرانه مطالعه و ارائه چارچوبی برای سنجش سرانه مطالعه در ایران. تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی. ۱۸ (۱)، ص. ۶۷-۸۸.
- اسکندری پور، ابراهیم (زمستان ۱۳۸۹). شبکه‌های اجتماعی اینترنتی کتاب محور: مطالعه موردی شبکه‌های جهانی و ارائه راهکارهای بومی. کتاب مهر. ۱ (۱)، ص. ۷۰-۷۹.
- افتاده، جواد (زمستان ۱۳۸۹). رسانه‌های اجتماعی و کتاب، بازگشت عموم و باز نشر کتاب. کتاب مهر. ۱ (۱)، ص. ۳۴-۴۷.
- افتاده، جواد. رسانه‌های اجتماعی و جذب مخاطب. همشهری آنلاین. سه شنبه، ۱۶ آذر ۱۳۸۹، بازیابی ۵ خرداد ۱۳۹۲ از <http://hamshahrionline.ir/deta> ۱۲۲۵۴۴/ils
- اکبری تبار، علی اکبر (زمستان ۱۳۸۹). فعالیت گروهی کتاب محور در شبکه‌های اجتماعی مجازی. کتاب مهر. ۱ (۱)، ص. ۵۸-۶۹.
- انتظاریان، ناهید؛ رهنما، ساناز (مرداد ۱۳۸۸). نقش و جایگاه کتابخانه‌های عمومی در ترویج علم. ارتباط علمی (ماهنامه الکترونیکی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران). ۱۲ (۲).
- پیش نویس برنامه جامع اداره کل مطالعه مفید نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور (۱۳۸۸). تهران. نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، معاونت توسعه کتابخانه‌ها و کتابخوانی، اداره کل مطالعه مفید.
- تبیین مولفه‌های چشم انداز نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در افق ایران ۱۴۰۴.

(۱۳۸۹). تهران: نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور.

چهرقانی، مریم؛ وصفی، محمدرضا (۱۳۹۲). نگاهی انتقادی به متن «سند نهضت مطالعه مفید». کتاب ماه کلیات. ۱۶ (۶). ص. ۷۰-۷۲.

شورای عالی انقلاب فرهنگی (۱۳۸۹). مصوبه «سند نهضت مطالعه مفید». مصوب ۶۷۳. بازیابی ۱۱ خرداد ۱۳۹۲ از

<http://iranculture.org/fa/simpleView.aspx?provID=1688>

فرهنگی، علی اکبر (۱۳۸۳). جایگاه رسانه‌ها در تحولات فرهنگی: گفتگویی با دکتر علی اکبر فرهنگی. کتاب ماه هنر (مهر و آبان). ص. ۵۶-۶۱.

عباداللهی، نورالله (پاییز و زمستان ۱۳۸۲). خدمات و اهمیت کتابخانه‌های عمومی. پیام کتابخانه. ۱۳ (۳ و ۴): ص. ۱۵-۲۱.

گام‌های مفید برای افزایش سرانه مطالعه. ایران. سه شنبه، ۱۷ آبان ۱۳۹۰، ص. ۳۲. بازیابی ۲۰ خرداد ۱۳۹۲ از

<http://www.iran-newspaper.com/1390/8/17/Iran/4933/Page/32/Index.htm>

مرادی، خدیجه؛ صفوی، زینب (۱۳۸۹). مطالعه تطبیقی شبکه کتابخوانان حرفه‌ای با سه شبکه اجتماعی کتاب محور جهانی. ارائه شده در چهارمین همایش علمی دانشجویی کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی. تهران: دوم اسفند. معین، محمد (۱۳۷۵). فرهنگ فارسی (متوسط). تهران: امیر کبیر، ج. ۳.

نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور [گردآورنده] (۱۳۸۷). درآمدی بر مبانی نظری سنجش سرانه مطالعه. تهران: نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور.

یغمایی، جواد؛ خندان، محمد (۱۳۸۳). کودک و مطالعه. تهران: کتابدار.

Dewing, Michael (2012). Social media: an introduction. Ottawa, Canada: library of parliament.

Laine, Janne; Kuula, Timo (2013). Digital social reading services: needs and values of Finnish readers. Retrieved 10 June 2013, from http://virtual.vtt.fi/virtual/nextmedia/Tulosseminari_6_2_2013_esitykset/B22_Laine_SocialReadingServices-JanneLaine-NMTulosseminari-06-02-2013.pdf.

Martines, F. Library Thing, Shelfari, Anobii and the Others: Are Book Social Networks Suitable for Astronomy? Retrieved 21 June 2013, from <http://aspbooks.org/custom/publications/paper/433-0260.html>

Mathews, Bob (20??). Face book, Twitter, and other social media—teaching tools? Really? Retrieved 10 June 2013, from http://www.dessci.com/en/company/training/misc/mathtype_with_social_media-full_handout.pdf.

O'Connor, Colm (2012). Developing a Web Based Integrated Library Catalogue System for the National Print Museum. Leabharlann: The Irish Library. 2012: 2(11):1-14.

<http://www.booki.ir>.

SID

سرویس های
ویژه

سرویس ترجمه
تخصصی

کارگاه های
آموزشی

بلاگ
مرکز اطلاعات علمی

عضویت در
خبرنامه

فیلم های
آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی

مباحث پیشرفته یادگیری عمیق؛
شبکه های توجه گرافی
(Graph Attention Networks)

کارگاه آنلاین آموزش استفاده از
وب آوساینس

کارگاه آنلاین مقاله روزمره انگلیسی